

Г Л А С

CDXXVII

ОДЕЉЕЊЕ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

КЊИГА 30

ACADEMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS

GLAS

CDXXVII

CLASSE DE LANGUE ET DE LITTERATURE

№ 30

Reçu à la IIIe séance de la Classe de langue et de littérature
le 21 mars 2017

Rédacteur
SLOBODAN GRUBAČIĆ
Membre correspondant de l'Académie

BELGRADE
2017

Г Л А С

CDXXVII

ОДЕЉЕЊЕ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

КЊИГА 30

Припремљено на III скупу Одељења језика и књижевности
од 21. марта 2017.

У р е д н и к
дописни члан
СЛОБОДАН ГРУБАЧИЋ

БЕОГРАД
2017

Издаје
Српска академија наука и уметности
Београд, Кнез Михаилова 35

Коректор
Снежана Крсџић-Букарица

Технички уредник
Мира Зебић

Тираж
300

Штампа
ПЛАНЕТА ПРИНТ, Београд

САДРЖАЈ

Милосав Тешић, <i>Некропола у Дићима селу</i>	1
Предраг Палавестра , <i>Гроб у Ирижу</i>	3
Predrag Palavestra , <i>The Grave in Irig</i>	16
Владета Јеротић, <i>Архејипови</i>	17
Vladeta Jerotić, <i>Archetypes</i>	22
Предраг Палавестра , <i>Гола факћа</i>	23
Злата Бојовић, <i>Дубровник у српској књижевности</i>	29
Милован Данојлић, <i>Једна од улица мога животоа</i>	37
Роберт Ходел, <i>О канонизацији књижевности у оквиру језичке глобализације</i>	41
Иван А. Чарота, <i>Белоруско-српски односи као научни проблем</i>	55
Пер Јакобсен, „ <i>Нилс Лине</i> “ <i>Јенса Пејтера Јакобсена као интертекст</i> „ <i>Филипа Латиновића</i> “ <i>Мирослава Крлеже</i>	69
Per Jacobsen, <i>Jens Peter Jacobsen's "Niels Lyhne" as an Intertext for Miroslav Krleža's "Filip Latinovicz"</i>	78
Радомир В. Ивановић, <i>Допринос Исидоре Секулић развоју савремене његошологије</i>	79
Radomir V. Ivanović, <i>Isidora Sekulić's Contribution to the Development of Contemporary Njegošism</i>	102

Јован Делић, <i>Од епиграфа, преко сонета, до „Рајних другова“, од прве до друге „Европске ноћи“</i>	101
Jovan M. Delić, <i>From Epitaphs, through Sonnets, to "War Friends", from First to Second "European Night"</i>	106
Снежана Милинковић, <i>Још понешто о „комичном“ еју Ђован Паола Лиомпарђа / Zuan Polo Liompardi / Libero del rado stizuxo</i>	107
Snežana Milinković, <i>Alcune chiose sul poeta „buffonesco“ Libero del Rado Stizuxo di Zuan Polo Liompardi</i>	118
Јелисавета Милојевић, <i>Шекспир као неизбежност</i>	121
Зоран Пауновић, <i>Шекспир и Лаза Костић</i>	135

МИЛОВАН ДАНОЛИЋ

ЈЕДНА ОД УЛИЦА МОГА ЖИВОТА

Ево и мене у најважнијем здању средишње београдске улице, што, кад је о улици реч, буди много више сећања него планова за будућност. Кроз Кнез-Михаилову сам први пут прошао 1949. као, нећете ми веровати, начелник Пионирског одреда. Био сам ђак првог разреда ондашње гимназије, у Пожешкој улици на Бановом брду па ме је, као начелника, допала дужност да своје другаре одведем у Зоолошки врт. У повратку, свратили смо у пионирски ресторан, који се налазио на углу данашње улице Краља Петра. У њему се, за мале паре, могла добити шоља топлог млека и златаста кајзерица величине дечје песнице. Епитет „пионирски“ није био толико у вези с политичким, колико с економским разлозима: млека и хлебчића није било довољно за све грађане престонице, па је управа града издвојила нека места за децу и ђаке да могу штогод презалогати према свом узрасту. Касније, кад се снабдевање основним намирницама побољшало, пионирски ресторани су преименовани у млечне. Овај, у нашој улици, добио је назив „Снежана“.

За Кнез-Михаилову ме везују и многе друге младићске успомене. Ми, провинцијалци и лоше смештени дођоши били смо просто упућени на њу. Ту сам се, за вечерњих шетњи, удварао непознатим девојкама. Оне су најчешће и долазиле на корзо да би скренуле пажњу на своју младалачку свежину и лепоту. Тражиле су удвараче, не баш онакве какав сам ја био, али би се понека и за мене закачила. Због једне ћу, ујесен 1956. тешко пропатити, а са другом ћу провести девет година живота.

Раздаљина од „Албаније“ до калемегданског парка износи читав километар, и кад се направи неколико кругова, пешак спадне с ногу, и онда му подстанарски собичак дође као рајско уточиште.

Између 1953. и 1957. многа сам поподнева одседео у читаоници Народне библиотеке, где сам ишчитавао предратна издања Црњанског, Растка, Драгише Васића и Драинца, пре него што су се издавачи усудили да их поново штампају. Књиге је по столовима разносио Сима Ћирковић, будући историчар и академик, а међу редовним посетиоцима су се истицали непризнати песник Војкан Пркос Друмски, у чијој је личној карти било уписано сасвим друго, у околини Аранђеловца распрострањено име и презиме, као и Миодраг Милић, звани „доктор Мића“. Њему ће, године 1984. бити суђено у оквиру процеса Шесторици, да, по изласку с робије, објави књигу „Рађање Титове деспотије“.

Ту су се, до пре неког времена, налазиле две-три пријатне и пријатељске књижаре, где смо свраћали на подневне седељке, на ћаскање и на чашицу ракије. Оне су у међувремену ишчезле, или су се промениле до непрепознавања.

Него, да вас не замарам успоменама шумадијског сељачета добеглог у велики град са циљем да се ишколује, да живи и преживи, да би, ношен свакојаким искуствима и искушењима, и вођен љубављу према језику, почео исписивати прегласне исповедне стихове. Писање је, као што знате, један неизвештан подухват, лична пустиловина која, захваљујући заједништву језика и историјског памћења, понекад добија надличну важност. Што смо личнији, то јест истинитији, већи су изгледи да наши ближњи, у ономе што исповедамо, открију трагове сопствених искустава. Иако сам половину животног века провео у бекствима од родног гнезда, и у жудним поврацима у њ, ја сам се, у тим бежанијама, непрестано приближавао завичају: увек сам га држао на уму, а чини ми се да сам га, из даљине, јасније сагледавао него да сам се, свакодневно, тискао по препуним возилима градског и међуградског саобраћаја. Невоље, које нас прате од почетка деведесетих, учврстиле су моју солидарност са родном средином.

Суштинско осећање човека који је иза себе оставио педесетак томова лирике, децје поезије, исповедне прозе, хроника и песничких препева, јесте сумња у вредност урађеног. Она није нова, али сам се некад надао да ћу следећом књигом надокнадити промашаје и подбачаје. Сад је та могућност умањена. Чланство у овом изабраном друштву неће отклонити уздржаност и подозривост, али ће ми помоћи да их лакше носим и подносим. Понудили сте ми, под старе дане, оно што

Французи зову *l'identité heureuse*, срећан идентитет; човеку склоном скиталаштву, дали сте умирујуће склониште. Ту врсту гостољубља радо примам и ценим. Мој скитнички живот вас је, својевремено, навео да ме прихватите у својству иностраног члана, што ми није нарочито пристајало, али сам почаст прогутао. Као што свако од вас зна, нисам се наметао, нити сам, да кажем нешто у духу фирмописачке лексике данашње Кнез-Михаилове, нисам лобирао за пријем, па опет, морам признати да ми ово укључење значи више него што сам мислио да ће ми значити. Пошто сте, у мом избору, активно учествовали, пошто сте ме једнодушно предложили, ред је, а и искрена потреба, да вам речем хвала. И као што сте ме драговољно примили у своје друштво, тако и ја вас, заједно и појединачно, примам у круг драгих сапутника. Пошто вању, које сам према вама и раније гајио, придружује се осећање братске међуупућености, да не употребим неку емоцијама преоптерећену реч.